

Samen het verschil maken

LEERPLICHT GEMEENTE SÚDWEST-FRYSLÂN EN RMC ZUIDWEST FRIESLAND

JAARVERSLAG SCHOOLJAAR 2021-2022

Begrippen

BBL: Beroeps Begeleidende Leerweg (combinatie van werken en leren)

BOL: Beroeps Opleidende Leerweg

Entree: mbo-opleiding niveau 1

ISK: Internationale Schakelklas

Leerplicht en kwalificatieplicht:

Jongeren die in Nederland wonen moeten vanaf 5 jaar naar school, totdat zij een diploma (startkwalificatie) hebben of 18 jaar worden. Voor leerlingen van 5 tot 16 jaar heet dit de leerplicht. Voor jongeren tussen 16 en 18 jaar heet dit de kwalificatieplicht.

MBO: Middelbaar Beroepsonderwijs

Ministerie van OC&W: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

PO: Primair onderwijs

PRO: Praktijkonderwijs

RMC: Regionale Meld- en Coördinatiefunctie

Startkwalificatie: Een diploma op minimaal mbo-2 of havo niveau

VO: Voortgezet onderwijs

KDC: Kinderdagcentrum

VSO: Voortgezet Speciaal Onderwijs

VSV: Voortijdig Schoolverlaten

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Cijfers in een oogopslag	5
1. Leerplicht en kwalificatieplicht	6
1.1. Leerplicht en kwalificatieplicht	6
1.2. Schoolverzuim	6
1.3. Preventieve gesprekken	8
1.4. Thuiszitters	10
1.5. Samenwerking	12
2. RMC Zuidwest Friesland	14
2.1 Introductie	15
2.2 Overzichten	16
2.3 VSV-agenda 2021-2024	

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2021-2022 van de afdeling Leerplicht Gemeente Súdwest-Fryslân en RMC Zuidwest Friesland. Bij het schrijven van dit voorwoord gaan de meeste kinderen en jongeren alweer een tijd fysiek naar school en opleiding, maar ook in het schooljaar 2021-2022 waren de maatregelen rondom corona nog steeds van invloed. We zien in dat schooljaar dan ook een toename van het aantal thuiszitters en voortijdig schoolverlaters. Corona heeft invloed gehad op de motivatie van tieners om naar school te gaan. Voor 18-plussers bleek de verleiding groot een baan te zoeken, omdat na het opheffen van de coronaregels de vraag op de arbeidsmarkt toenam. Bovendien werden de problemen op sociaal emotioneel gebied bij de gehele doelgroep van 5 tot 23 groter. Voor onze medewerkers van Leerplicht en RMC was het daarom de dagelijkse realiteit om in contact te blijven met de kinderen, jongeren en hun

ouders en waar nodig ondersteuning te bieden. Alhoewel elke schoolverlater één te veel is, doet RMC Zuidwest Friesland het in 2021-2022 goed ten opzichte van het landelijke beeld. Met 1,73 % is RMC Zuidwest Friesland de best scorende regio van de in totaal 40 regio's in Nederland!

Ik ben trots op de nauwe samenwerking tussen alle medewerkers en ik heb gemerkt dat de inzet en betrokkenheid enorm hoog is om voor elk kind en elke jongere een goede onderwijs- en ontwikkelplek vinden en te behouden. Hierdoor kunnen leerlingen onderwijs blijven volgen en zich blijven ontwikkelen en blijven ook de kwetsbare leerlingen in beeld. En dat is waar we met elkaar voor staan. Ieder kind heeft recht op een succesvolle schoolloopbaan. Ik wil daarom iedereen bedanken die hieraan heeft bijgedragen.

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Petra van den Akker
Wethouder Onderwijs en Jeugd

Leerplicht gemeente Súdwest-Fryslân

Cijfers in een oogopslag

14.648 Leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen (5 tot 18 jaar)

11.648 leerplichtigen
5-16 jarigen

2.449 kwalificatieplichtigen
16 en 17 jarige jongeren

5.699 RMC Leerlingen
op MBO 1, 2, 3, 4

623 jongeren
in kwetsbare positie (jikip)

RMC monitort jongeren tot 23 jaar in een kwetsbare positie van Voortgezet Speciaal Onderwijs, Praktijkonderwijs, MBO Entree en de Internationale Schakelklas. RMC checkt vier keer per jaar of jongeren afkomstig uit deze doelgroep nog steeds onderwijs volgen, een baan hebben of een uitkering. Jongeren waarbij dat niet het geval is, worden out-reachend benaderd en intrinsiek gemotiveerd om weer deel te nemen aan de maatschappij. Met deze aanpak hebben we alle jikip jongeren in beeld tot 23 jaar.

Onderwijs	103
(Beschut) werk	290
Uitkering	56
Dagbesteding	4
RMC traject	27
Wajong	83
Werk en uitkering	15
Overig	45

Totaal aantal meldingen

660

Verzuim

344

Vrijstellingen

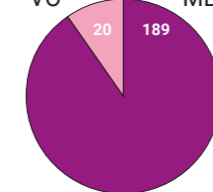
67

Preventiegesprekken

297

VO MBO

Vroegtijdig schoolverlaters

Totaal **209**

1. Leerplicht en kwalificatieplicht

1.1. Leerplicht en kwalificatieplicht

De Leerplichtwet biedt kinderen het recht op onderwijs. Leerlingen zijn volledig leerplichtig vanaf 5 jaar tot het einde van het schooljaar waarin zij 16 jaar worden. Na de leerplicht begint de kwalificatieplicht en deze geldt voor jongeren

De gemeente Súdwest-Fryslân telde op 1 januari 2021:

11.648 leerplichtigen
5-16 jarigen

2.449 kwalificatie plichtigen
16 en 17 jarige jongeren

tussen de 16 en 18 jaar. Met de kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag dat de leerling 18 jaar wordt of een startkwalificatie behaalt. Een startkwalificatie is een havo-, vwo- of mbo-diploma niveau 2 of hoger.

De leerplichtambtenaar is belast met het toezicht op naleving van de Leerplichtwet en vervult een belangrijke rol in het netwerk van onderwijs en zorgpartners dat samenwerkt om schoolverzuim te voorkomen. Zo draagt de leerplichtambtenaar bij aan het bevorderen van de ontwikkelingskansen van jongeren, maakt zich sterk voor het recht op onderwijs en stuurt waar nodig aan op het inzetten van zorg, zodat voorkomen kan worden dat een jongere thuis komt te zitten.

1.2. Schoolverzuim

In 2021-2022 kwamen er in totaal **660** meldingen en consultvragen binnen voor Leer- en kwalificatieplicht, waarvan **297** consultvragen en **344** daadwerkelijke verzuimmeldingen. Consultvragen kunnen bijvoorbeeld gaan over hoe om te gaan met (langdurig) zieke leerlingen, welke invulling gegeven kan worden aan een overbruggingsperiode als leerlingen een andere opleiding willen volgen of welke regels er gelden voor verlof buiten de schoolvakanties. Er is sprake van schoolverzuim als een leerling zonder geldige reden niet voldoet aan de leerplicht. Er wordt onderscheid gemaakt tussen absoluut, relatief, langdurig relatief verzuim en luxe-verzuim.

Absoluut Verzuim:

Er is sprake van absoluut verzuim als een leer- of kwalificatie plichtige jongeren niet ingeschreven staan op een school.

Relatief Verzuim:

Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar ongeoorloofd afwezig is (spijbelt). Scholen melden aan DUO als leerlingen meer dan zestien uur in vier weken ongeoorloofd hebben verzuimd.

Langdurig relatief verzuim:

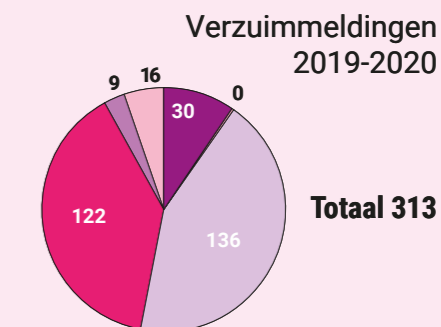
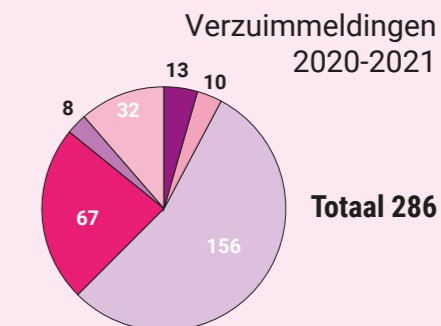
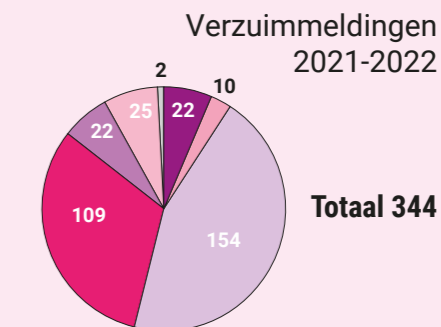
Deze groep staat wel ingeschreven op school, maar is langer dan 4 weken ongeoorloofd afwezig. Bij deze groep is vaak meer aan de hand

dan een korte periode regelmatig spijbelen. Deze kinderen volgen langdurig geen of weinig onderwijs.

Luxe Verzuim:

Luxe verzuim treedt op als een leerling zonder toestemming buiten de schoolvakanties om verzuimt en op vakantie gaat.

Scholen zijn wettelijk verplicht om iedere leerling, die zonder geldige reden meer dan 16 uur les- of praktijktijd gedurende vier opeenvolgende weken verzuimt, te melden bij de leerplichtambtenaar.

■ Relatief verzuim po ■ Relatief verzuim vso
■ Relatief verzuim vo ■ Relatief verzuim mbo
■ Luxeverzuim ■ Absoluut verzuim ■ Geen verzuim

Wat opvalt is dat het aantal relatief verzuim-meldingen in schooljaar 2021-2022 is toegenomen. Dit is positief, want het is goed dat er zo snel mogelijk gemeld wordt, zodat leerlingen snel in beeld komen bij de leerplichtambtenaar. Met name op het MBO en het PO is het aantal meldingen gestegen. Het aantal absolute verzuimers blijft ongeveer gelijk.

1.3. Preventieve gesprekken en maatregelen

De afgelopen schooljaren is door de leerplichtambtenaren flink ingezet op preventieve werkzaamheden, omdat het voorkomen van schooluitval en thuiszitten of het in een vroegtijdig stadium terugdringen van verzuim de voorkeur heeft. Op alle scholen voor voortgezet onderwijs in onze gemeente worden door de leerplichtambtenaren preventieve gesprekken gevoerd. Deze gesprekken vinden op school plaats wanneer er sprake is van beginnend (licht) verzuim. Tijdens deze gesprekken worden de jongeren (en ouders) gewezen op de gevolgen van aanhoudend verzuim en worden de redenen van het verzuim besproken. Tijdens preventieve gesprekken staat een leerling ingeschreven op school. In totaal werden er afgelopen schooljaar in het VO 118 preventieve gesprekken gevoerd. De redenen van verzuim worden bijgehouden. Het vaakst komt

naar voren dat een jongere verzuimt door problemen in de thuissituatie, psychische problemen of een combinatie daarvan. Op die momenten wordt samen met de jongere en ouders bekeken of er behoefte is aan hulp. Ook in het schooljaar 2021-2022 kwam daar corona gerelateerde problematiek bij, met name op het gebied van motivatie. In dit schooljaar zijn de VO-scholen gestart om te onderzoeken hoe ze hun eigen zorgstructuur hebben vormgegeven en wat daarbinnen verbeterd kan worden. De leerplichtambtenaar denkt mee en er vinden overleggen tussen de leerplichtambtenaar en de zorgcoördinator plaats. De rol van de leerplichtambtenaar is dan met name adviserend. Daarnaast kan de leerplichtambtenaar een verwijzing afgeven naar HALT. HALT staat voor 'Het Alternatief' en wordt gezien als het alternatief voor een proces verbaal. HALT is een lichte sanctie en wordt vooral ingezet bij veelvuldig licht verzuim zonder zware achterliggende problematiek.

De leerplichtambtenaar, die tevens Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) is, is bevoegd een proces-verbaal op te maken bij overtreding van de Leerplichtwet. Na een proces-verbaal beoordeelt het Openbaar Ministerie (OM) welke maatregel wordt opgelegd. Dit kan bijvoorbeeld extra hulp zijn in het gezin, een taakstraf of een boete.

Proces verbaal (PV) en Halt 2021-2022

	Proces verbaal (PV)			Halt
	RV	Luxe	Abs.	
Geen			1	
PO	1	6		
VSO	2			
VO	8	2		4
MBO	3			
Totaal	16	8	1	4

Het doel van de Leerplichtwet is dat leerlingen gebruik maken van hun recht op onderwijs. De focus ligt op het inzetten van begeleiding en

Proces verbaal (PV) en Halt

2019-2020 2020-2021 2021-2022

8

9

29

ondersteuning om naar school te kunnen blijven gaan in plaats van handhaving. Ondanks dat is er een toename geweest. Het aantal PV's is toegenomen met 20. Er werden schooljaar 2021-2022 4 Halt-verwijzing afgegeven. Dit is een stijging ten opzichte van voorgaande jaren. Halt staat voor 'Het Alternatief' en kan onder voorwaarden ingezet worden in plaats van een proces verbaal. Halt is een lichte sanctie en wordt vooral ingezet bij veelvuldig licht verzuim zonder zware achterliggende problematiek. Bij een doorverwijzing naar Halt moet het verzuim tussen de 9 en 60 uur zijn of de leerling moet 12 keer te laat zijn gekomen.

De leerplichtambtenaar neemt deel aan het vierwekelijkse Justitieel Casusoverleg (JCO). Naast leerplichtambtenaren uit verschillende regio's zijn het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid en het Veiligheids-huis Friesland vaste partners bij dit overleg. Doel van het overleg is om te komen tot een effectieve aanpak van schoolverzuim. Er wordt besproken of er vrijwillige jeugdhulp of dwang in het civiel en/of strafrechtelijk kader ingezet moet worden. Doordat er steeds vaker sprake is van multi-problematiek, is het belangrijker geworden om in een vroeg stadium betrokken te raken bij leerlingen waarbij sprake is van verzuim. De multi-problematiek en complexiteit van de casussen leiden er ook toe dat de rol van de leerplichtambtenaar steeds meer van het handhaven van de wet verschuift naar preventieve werkzaamheden, zoals het voeren van preventieve verzuimgesprekken en het gezamenlijk zoeken naar een passend traject

om achterliggende problemen op te lossen. Bovendien is er een aantal risicovolle overstapmomenten, bijvoorbeeld tijdens de overgang van VO naar MBO, waarbij leerplicht en RMC samenwerken met het Onderwijs om er voor te zorgen dat de overstap zo soepel mogelijk verloopt.

1.4. Thuiszitters

Thuiszitters zijn leerlingen die langdurig geen of weinig onderwijs volgen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen zogenaamde witte (officiële) thuiszitters en grijze thuiszitters. Deze laatste groep valt niet onder de definitie van de langdurige of relatief langdurige verzuimers, omdat deze leerlingen niet ongeoorloofd, maar 'geoorloofd' thuis zitten. Deze leerlingen zijn vaak langdurig ziek gemeld. Samen met de Samenwerkingsverbanden worden de witte en de grijze thuiszitters

besproken tijdens de thuiszitterstafel. De zogenoemde witte thuiszitters zijn leerlingen die zonder geldige reden langdurig (4 weken) niet op school verschijnen. In schooljaar 2021-2022 ging het om de volgende witte thuiszitters:

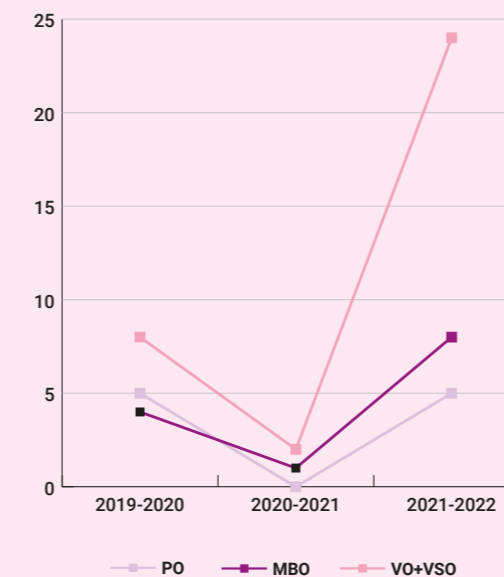
	Aanvang	Nieuw	Opgelost	Eind
Geen				
PO	4	8	7	5
VO+VSO	4	32	12	24
MBO	4	14	10	8
Totaal	12	54	29	37

Ten opzichte van schooljaar 2019-2020 en 2020-2021 is dat een toename, met name voor het VO en VSO.

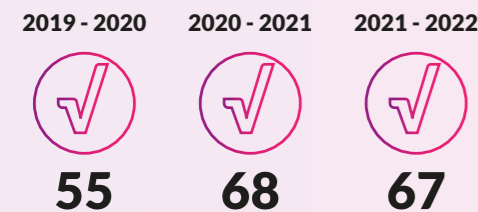
Daar kunnen echter geen conclusies aan verbonden worden, omdat leerlingen in die jaren vanwege de coronamaatregelen afstandsonderwijs kregen. Scholen waren in die periode niet

verplicht om verzuimmeldingen door te geven aan de gemeenten. Ook was niet altijd duidelijk bij afwezigheid van een leerling om welke type verzuim het ging.

Thuiszitters aan het eind van het schooljaar

Aantal vrijstellingen

Vrijstellingen 2021-2022

	art. 3b	art. 5a	art. 5b	art. 5c	art. 15
Geen		20	12	1	
PO	1	1	1	4	
VO + VSO	5	8		3	
MBO	6			2	3
Totaal 2021-2022	12	29	13	10	3
Totaal 2020-2021	11	35	9	8	5
Totaal 2019-2020	4	26	9	11	5

67

68

55

Achterliggende redenen vrijstellingen 2021-2022

In een aantal gevallen zijn jongeren om lichamelijke of psychische redenen niet in staat om naar school te gaan.	29 vrijstellingen	Artikel 5 sub a LPW
Ouders hebben bedenkingen tegen de richting van het onderwijs binnen een redelijke afstand tussen hun huis en school. (6 km voor het PO, 20 km voor het VO)	13 vrijstellingen	Artikel 5 sub b LPW
Een leerling volgt onderwijs op school in het buitenland.	10 vrijstellingen	Artikel 5 sub c LPW
In geval van vervangende leerplicht voor het laatste schooljaar op het voortgezet onderwijs (leerlingen zijn nog geen 16 jaar en gaan met een plan van aanpak eerder naar het MBO).	12 vrijstellingen	Artikel 3b LPW
Als een leerling ander onderwijs volgt.	3 vrijstellingen	Artikel 15 LPW
Totaal	67 vrijstellingen	

Een deel van de thuiszitters kan, als blijkt dat schoolgang echt niet mogelijk is, een vrijstelling krijgen. Het aantal totale aantal vrijstellingen is ongeveer gelijk gebleven. Wel is het goed om op te merken dat het aantal vrijstellingen ten opzichte van het totale aantal leerlingen klein blijft. De meeste verzuimmeldingen van leer- en kwalificatieplicht leiden tot een terugkeer naar school en niet tot een vrijstelling. Het woord vrijstelling impliceert dat kinderen geen onderwijs krijgen. Als we kijken naar de vrijstellingen van artikel 5c, 3b, en 15, dan krijgen deze leerlingen nog wel onderwijs. De leerlingen met een 3b vrijstelling, volgen onderwijs op het MBO, maar zijn dan nog geen 16 jaar en hebben de vrijstelling (van een jaar) nodig voor de bekostiging. De leerlingen met een 5b- vrijstelling krijgen vaak thuisonderwijs. Van de leerlingen met een 5a vrijstelling zijn er in dit schooljaar 19 leerlingen van 't Maerke. 't Mearke is een Kinderdagcentrum (KDC) voor de opvang voor kinderen van 2 tot 18 jaar met een (ernstige)

verstandelijke of meervoudige beperking. Het betreft leerplichtige jongeren die door een psychische- en/of lichamelijke beperking een dagbehandeling volgen binnen een KDC in het algemeen en in het KDC 't Mearke in het bijzonder. Zij zijn niet in staat onderwijs te volgen. Voor deze jongere moet volgens de leerplichtwet 1969 een aanvraag vrijstelling schoolinschrijving op grond van art. 5 onder a juncto 7 worden gedaan. Ouders/verzorgers doen deze aanvraag bij de afdeling leerplicht van de gemeente waarin de jongere woonachtig is. Vertegenwoordigers van het KDC 't Mearke en de afdeling leerplicht van de gemeente Súdwest-Fryslân hebben in schooljaar 2021-2022 een werkproces ontworpen om het proces te vereenvoudigen waardoor de onderlinge samenwerking is verbeterd.

1.5. Samenwerking

Een belangrijk onderdeel van het werk van een leerplichtambtenaar is de samenwerking met andere partijen. Veel samenwerking is geborgd in deelname aan verschillende overleggen.

Interne Zorg Overleggen

Leerplichtambtenaren schuiven binnen het primair onderwijs aan bij Interne Zorg Overleggen (IZO) om zo snel mogelijk betrokken te zijn bij verzuimende leerlingen. Meerdere partijen nemen deel aan deze overleggen. Dit zijn, naast een leerplichtambtenaar, de zorg-coördinator van een school, de orthopedagoog, de GGD-verpleegkundige en de gebiedsteammedewerker.

Onderwijs Zorg Overleggen

Leerplichtambtenaren schuiven binnen het voortgezet onderwijs aan bij Onderwijs Zorg Overleggen (OZO's) Tijdens een Onderwijs

Zorg Overleg (OZO) wordt een gezamenlijk onderwijs-zorgplan opgesteld. Alle (relevante) partijen die bij een leerling betrokken zijn, komen tijdens een OZO bij elkaar. Een OZO wordt altijd in overleg met Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Fryslân (Primair Onderwijs in Friesland) of Samenwerkingsverband Fultura (Voortgezet (Speciaal) Onderwijs en Praktijkonderwijs in Súdwest-Fryslân) georganiseerd. De leerplichtambtenaar is een basispartner van het OZO. Sinds de invoering blijkt dat de omvang van het aantal leerlingen dat op de agenda van het OZO staat toe neemt. De stijging van het aantal OZO's is een signaal dat de problematiek waar leerlingen, scholen, samenwerkingsverbanden en gemeenten mee te maken hebben gecompliceerder wordt. Bij zwaardere problematiek is een overleg eerder relevant en van belang om snel tot de juiste oplossingsrichting te komen. Procesafspraken met betrekking tot verzuim en thuiszitters worden vastgelegd in het handboek Thuiszitters in Zuidwest-Friesland.

Het handboek is ontwikkeld door de gemeenten Súdwest-Fryslân en De Fryske Marren, het samenwerkingsverband Primair Onderwijs, Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Fultura, de MBO's en het RMC. Dit handboek is in schooljaar 2021-2022 geactualiseerd.

Kind en Gezin bijeenkomsten

De leerplichtambtenaar neemt deel aan de werkbijeenkomsten Rondom Kind en Gezin. In schooljaar 2021-2022 heeft deze bijeenkomst plaatsgevonden onder de noemer 'Wij voor de Jeugd'. Doel van deze bijeenkomsten is om de samenwerking rondom kind en gezin te versterken. Aan de hand van praktijkcasussen wordt in deze bijeenkomsten besproken welke expertise kan worden ingezet bij problemen in gezinnen en hoe de rolverdeling moet zijn. De professionals van de verschillende instanties hebben elkaar in deze bijeenkomsten beter leren kennen en weten op wie zij een beroep kunnen doen.

Samenwerking Gebiedsteam

Leerplicht en/of kwalificatie-plichtambtenaren zijn al in een vroeg stadium betrokken bij een kind of jongere wanneer het niet goed gaat op school. Zij denken mee en zijn een belangrijke partner van de gebiedsteammedewerker in de toeleiding naar een passende onderwijsplek en/of zorg. Omdat er nauwe samenwerking is tussen gebiedsteams en leerplicht, kan er indien nodig, snel geschakeld worden richting zorg.

**Door samen te
werken kunnen we
schoolverzuim beter
voorkomen**

RMC Zuidwest Friesland

2. RMC regio Zuid West Friesland

2.1. Voortijdig schoolverlaten (VSV)

Om het aantal voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar te verminderen, kent iedere regio in Nederland een Regionale Meld- en Coördinatie-functie (RMC). Het RMC Zuidwest Friesland (gemeente Súdwest-Fryslân en de gemeente De Fryske Marren) zet zich al jaren in om jongeren de best passende plek te bieden in onderwijs, werk, zorg of een combinatie hiervan, zodat voortijdige schooluitval voorkomen wordt. Dat doet het RMC samen met het onderwijs, werkgevers, Gebieds- en Sociale Wijkteams en vele andere betrokkenen. Jongeren worden dan ook voorbereid op een zo zelfstandig mogelijke deelname aan de maatschappij. Bovendien is hun kans op de arbeidsmarkt beter met een startkwalificatie.

Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger.

Toename VSV en best scorende regio in 2021-2022!

In schooljaar 2021-2022 verlaten nog veel jongeren het onderwijs zonder startkwalificatie. Landelijk waren er 30.242 voortijdig schoolverlaters. Dit zijn er 5000 meer dan het jaar ervoor en is het hoogste aantal in 10 jaar tijd. In RMC regio Zuidwest Friesland waren er in het jaar van dit verslag 209 nieuwe voortijdig schoolverlaters. In absolute aantallen steeg het aantal voortijdig schoolverlaters met 28.

Alhoewel elke schoolverlater één te veel is, doet RMC Zuidwest Friesland het in 2021-2022 goed ten opzichte van het landelijke beeld. Met 1,73 % is RMC Zuidwest Friesland de

best scorende regio van de in totaal 40 regio's in Nederland. De succesfactor is dat er nauw samengewerkt wordt met de ketenpartners in de regio, zowel het onderwijs, de gebiedsteams en de Sociale wijkteams. Bovendien blijft RMC investeren in preventief werken waarbij het onder de aandacht brengen van het op tijd melden van verzuim belangrijk blijft.

Landelijk beeld

De daling van het aantal vsv'ers zette tot en met 2015-2016 door. In 2016-2017 is voor het eerst weer een lichte stijging te zien die heeft doorgezet tot 2018-2019. In 2019-2020 zien we weer een (sterke) daling. In dat jaar waren scholen niet verplicht om verzuimmeldingen door te geven aan de gemeenten, omdat leerlingen in die jaren vanwege de coronamaatregelen afstandsonderwijs kregen.

Aantal voorlopige vsv'ers door de jaren heen

	Aantal VSV
2012-13	27760
2013-14	25622
2014-15	24353
2015-16	22988
2016-17	23744
2017-18	25666
2018-19	27067
2019-20	22766
2020-21	24480
2021-22	30242

Percentage voorlopige vsv'ers door de jaren heen

	VSV %
2012-13	2,09%
2013-14	1,94%
2014-15	1,81%
2015-16	1,70%
2016-17	1,75%
2017-18	1,91%
2018-19	2,02%
2019-20	1,72%
2020-21	1,88%
2021-22	2,34%

Landelijk is het aantal jongeren dat zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat gestegen van 22.766 (1,72%) in schooljaar 2019-2020 naar 24.385 (1,87%) in schooljaar 2020-2021. De stijging zet door in 2021-2022, het betreft het hoogste aantal vsv in 10 jaar tijd.

Diverse samenhangende factoren waren in 2021-2022 van invloed op deze stijging:

- Door het grotendeels sluiten van het mbo onderwijs vanwege corona in de winter van studiejaar 2021-2022 en het daarmee gepaarde online onderwijs verloren veel studenten hun motivatie.
- In de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 zijn vanwege de coronamaatregelen, zoals de duimregeling* en terughoudendheid bij het afgeven van negatief bindend studieadviezen meer leerlingen en studenten overgegaan dan gebruikelijk. Veel van deze studenten zijn alsnog uitgevallen.

- De krappe arbeidsmarkt en financiële problemen verleidde veel studenten om werk boven school te verkiezen.
- Er is een toename van het aantal studenten dat een verkeerde studiekeuze maakt.
- Het aantal studenten met mentale problemen stijgt.

* De duimregeling is een maatregel in het voortgezet onderwijs, waarbij eindexamenkandidaten konden kiezen om het resultaat van één vak niet mee te laten tellen, als dit voor hen nodig was om te kunnen slagen. Het mocht niet om een kernvak gaan.

2.2 Overzichten

Cijfers peildatum 1 oktober 2022 voor regio Zuidwest Friesland. Het streefpercentage is het percentage dat het Ministerie van OC&W heeft geformuleerd in 2020.

De percentages in de regio mogen niet boven dit percentage komen.

Zoals hieronder genoemd is, gaan jongeren om verschillende redenen te vroeg van school. Vaak is er sprake van een combinatie van oorzaken die bijdragen aan de schooluitval.

	2019/2020	2020/2021	2021/2022		2019/2020	2020/2021	2021/2022
Mbo 1	20 uitvallers	19 uitvallers	26 uitvallers	Vo onderbouw	6 uitvallers	6 uitvallers	5 uitvallers
	12,35 %	13,19%	18,57 %		0,14 %	0,15 %	0,12 %
Streefpercentage	26,40 %	26,40 %	26,40 %	Streefpercentage	0,50 %	0,50 %	0,50 %
Mbo 2	20 uitvallers	49 uitvallers	57 uitvallers	Vo bovenbouw	12 uitvallers	8 uitvallers	6 uitvallers
	3,53 %	7,27 %	9,19 %		0,60 %	0,43 %	0,34 %
Streefpercentage	8,60 %	8,60 %	8,60 %	Streefpercentage	2,00 %	2,00 %	2,00 %
Mbo 3	31 uitvallers	28 uitvallers	38 uitvallers	Havo/vwo	6 uitvallers	7 uitvallers	9 uitvallers
	2,89 %	2,87 %	3,73 %		0,24 %	0,15 %	0,46 %
Streefpercentage	3,20 %	3,20 %	3,20 %	Streefpercentage	0,50 %	0,50 %	0,50 %
Mbo 4	50 uitvallers	64 uitvallers	68 uitvallers	Percentage	1,1 %	1,47 %	1,73 %
	1,95 %	2,44 %	2,70 %	Totaal	145	181	209
Streefpercentage	2,70 %	2,70 %	2,70 %				

RMC Zuidwest Friesland heeft de volgende redenen van schoolverlaten uit schooljaar 2021-2022 in beeld:

Reden uitschrijvingen VSV

Een verkeerde studiekeuze	29 %
Psychische, lichamelijke en gedragsproblematiek	26 %
Ongeschoold aan het werk	36 %
Motivatieproblemen	9 %

“Ongeschoold aan het werk” staat op de eerste plaats. Deze jongeren blijft RMC volgen tot zij de leeftijd van 23 jaar hebben bereikt. RMC benadert deze groep outreachend en vraagt tijdens een contact met de jongere of onderwijs een optie is in plaats van werk.

2.3 VSV-AGENDA 2021-2024

In de RMC regio voert het onderwijs en de gemeente in de periode 2021-2024 drie regionale programma's uit rondom de aanpak VSV en jongeren in een kwetsbare positie. Er is in totaal per jaarlijks € 129.981 beschikbaar bij de gemeente en € 119.293 bij ROC Friesland College, de contactschool voor de VSV middelen. Beide bedragen worden bij elkaar opgeteld en besteed aan het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten en het creëren van een vangnet voor deze jongeren.

Vanuit 3 herkenbare thema's worden er van uit dit budget er maatregelen ingezet:

- Stay in school
- Take the next step
- Back to school

Uit onderzoek van het Centraal Planbureau blijkt dat jongeren zonder startkwalificatie meer moeite hebben om een duurzame plaats op de arbeidsmarkt te vinden. Na een analyse van eerdere maatregelen en succesfactoren gaan we door met onze aanpak om het aantal schoolverlaters te verminderen. In onze regio werkt het onderwijs samen met de gemeente aan de verbinding tussen onderwijs en zorg. De Challenge klas, een van de VSV maatregelen, is hier een mooi voorbeeld van. Een toelatingscommissie, waar ook de RMC Coördinator en een vaste gebiedsteammedewerker aansluiten, zorgt er voor dat er altijd in gezamenlijkheid besproken wordt wat er al ingezet is op het gebied van zorg en wat mogelijk is qua onderwijs.

Andere VSV maatregelen zijn verzuim 18+, lifecoaching waarbij de focus ligt bij de overstap van onderwijs naar arbeidsmarkt en Stipe op het VO en MBO waar HBO stagiaires Social Work jongeren begeleiden op school. In de VSV Regiegroep is in schooljaar 2021-2022 gewerkt aan een nieuwe verdeling van de VSV middelen. De bestuurders van het VO en MBO onderwijs en de gemeente hebben in het Bestuurlijk Overleg van 14 december 2022 aangegeven dat de kleine projecten uit de VSV begroting moeten verdwijnen. De opdracht aan de VSV Regiegroep was om tot een verdeling voor het VO en voor het MBO te komen. Bovendien kreeg zowel het VO als het MBO de opdracht om onderling meer de samenwerking te zoeken waarbij het streven is om pilots die succesvol draaien op één school uit te bouwen naar de rest van de scholen in de regio Zuidwest Friesland. Op 30 mei is er tijdens een bestuurlijk overleg afgesproken dat er vanaf 1 januari 2023 een verdeling van 30 % voor het VO en 70 % voor het MBO geldt.

2.4 DOORKIJK NAAR KOMENDE SCHOOLJAREN

Het Ministerie van OC&W heeft aangekondigd dat de leeftijdsgrens van 23 voor RMC medio 2025 wordt opgehoogd naar 27 jaar. Dit biedt veel kansen om de samenwerking met Participatie verder te verstevigen. Daarnaast wordt er van uit de branchevereniging Ingrado gewerkt aan een nieuwe naam voor RMC die herkenbaarder is en beter aansluit op de doelgroep jongeren.

Voor meer informatie kijk op: rmczuidwestfriesland.nl